

В. В. Зянько, І. Ю. Єпіфанова, В. В. Зянько

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ
ПІДПРИЄМСТВ
ТА ЇЇ ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ЗМІН
ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Міністерство освіти і науки України
Вінницький національний технічний університет

В. В. Зянько, І. Ю. Єпіфанова, В. В. Зянько

**ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ
ТА ЇЇ ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ЗМІН
ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ**

Монографія

Вінниця

ВНТУ

2015

УДК 658.15.001.76
ББК 65.291.551-21
З-99

Рекомендовано до видання Вченою радою Вінницького національного технічного університету Міністерства освіти і науки України (протокол № 3 від 30 жовтня 2014 р.)

Рецензенти:

М. П. Войнаренко доктор економічних наук, професор
І. І. Мазур, доктор економічних наук, професор

Зянько, В. В.

З-99 Інноваційна діяльність підприємств та її фінансове забезпечення в умовах трансформаційних змін економіки України : монографія / В. В. Зянько, І. Ю. Єпіфанова, В. В. Зянько – Вінниця: УНІВЕРСУМ – Вінниця, ВНТУ, 2015. – 172 с.

ISBN 978-966-641-609-7

У монографії досліджено теоретико-методологічні і практичні засади інноваційної діяльності підприємств та її фінансове забезпечення. Визначено сутність інновацій, проаналізовано розвиток інноваційного процесу, охарактеризовано модель інноваційного розвитку і її національні особливості. Досліджено фінансове забезпечення інноваційної діяльності підприємств, методики оцінки ефективності управління ним. Визначено особливості венчурних інвестицій, показано їх роль в забезпеченні інноваційного процесу, обґрунтовано напрями підтримки венчурного підприємництва.

УДК 658.15.001.76
ББК 65.291.551-21

ISBN 978-966-641-609-7

© В. Зянько, І. Єпіфанова, Віт. Зянько 2015

ЗМІСТ

Передмова	4
Розділ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОБГРУНТУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ	6
1.1 Сутність інновації як категорії економічної теорії	6
1.2 Тенденції та суперечності розвитку інноваційного процесу в Україні	22
1.3 Зміст та проблеми формування вітчизняної моделі інноваційного розвитку економіки	39
Розділ 2 ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	56
2.1 Сутність та особливості фінансового забезпечення інноваційної діяльності	56
2.2 Світовий досвід управління фінансовим забезпеченням інноваційної діяльності підприємств	74
2.3 Сучасні методики оцінки ефективності управління фінансовим забезпеченням інноваційної діяльності вітчизняних підприємств	89
Розділ 3 ВЕНЧУРНІ ІНВЕСТИЦІЇ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМ АКТИВІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	101
3.1 Сутність та особливості венчурних інвестицій	101
3.2 Роль венчурного інвестування в прискоренні інноваційного процесу	117
3.3 Оцінювання ефективності венчурного інвестування інноваційних проектів	131
ВИСНОВКИ	146
ЛІТЕРАТУРА	153

Передмова

Поглиблення ринкових відносин в Україні потребує активізації інноваційної діяльності, що сприятиме підвищенню конкурентоспроможності підприємств як на вітчизняному, так і світовому ринку високотехнологічних товарів і послуг. Проблема активізації інноваційної діяльності набуває принципового значення в контексті проведення ринкових реформ в Україні та підвищення ефективності господарювання. Адже переваги інноваційного фактору в забезпеченні конкурентоспроможності підприємств сьогодні є очевидними, а його вплив на виробництво – радикальним і комплексним. Підприємства, що самостійно розробляють і впроваджують у виробництво інноваційні технології одержують явні переваги над фірмами, які використовують морально застарілі розробки. Від вирішення проблем, пов'язаних із фінансовим забезпеченням інноваційних проектів залежить ефективність інноваційної діяльності підприємств і загалом успіх ринкових реформ.

Монографія присвячена досліджено теоретико-методологічних та обґрунтуванню практичних засад інноваційної діяльності підприємств і їх фінансовому забезпеченню в умовах транзитивних змін економіки України.

Представлена монографія містить 3 взаємопов'язані розділи, кожен із яких включає три підрозділи.

У першому розділі монографії представлено різні наукові погляди щодо сутнісного змісту економічної категорії «інновація», виявлено суперечності і тенденції розвитку інноваційного процесу на основі аналізу сучасного становища інноваційної сфери в Україні, охарактеризовано модель інноваційного розвитку та її національні особливості.

У другому розділі визначено сутність та виявлено особливості фінансового забезпечення інноваційної діяльності підприємств з урахуванням світового досвіду, а також здійснено порівняльну характеристику різних методик оцінювання ефективності управ-

Передмова

ління фінансовим забезпеченням інноваційної діяльності, та запропоновано власну методику для такої оцінки діяльності вітчизняних підприємств.

Третій розділ монографії присвячений венчурному інвестуванню інноваційного процесу. Зокрема, визначено сутність та специфічні риси венчурних інвестицій, обґрунтовано необхідність підтримки венчурного бізнесу в Україні як одного з основних напрямів активізації інноваційного процесу розвитку національної економіки, а також розглянуто економіко-математичні методи аналізу ефективності венчурного інвестування інноваційних проектів.

Концептуальною основою дослідження стали фундаментальні світоглядні положення послідовності трансформації суспільства, еволюційної та інституціональної теорій. Для досягнення поставленої в монографії мети авторами використані загальнотеоретичні та специфічні методи дослідження, зокрема узагальнення, абстрагування, системно-функціональний підхід до аналізу економічних явищ і процесів, індукції і дедукції, аналізу й синтезу, статистичного, порівняльного і факторного аналізу.

Інформаційною базою дослідження стали законодавчі та нормативно-правові акти з питань підприємництва й інноваційної діяльності, аналітичні матеріали, результати наукових розробок вітчизняних і зарубіжних вчених.

Монографія розрахована на науковців, фахівців з питань інвестицій, інновацій, фінансів і підприємництва; політиків; підприємців.

Наукове видання

**Зянько Віталій Володимирович
Єпіфанова Ірина Юріївна
Зянько Віталій Віталійович**

**ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ
ТА ЇЇ ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УМОВАХ
ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ЗМІН ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ**

Монографія

Редактор С. Малішевська

Оригінал-макет підготовлено І. Єпіфановою

Підписано до друку 4.03.15р.
Формат 29,7×42¼. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Друк різнографічний. Ум. др. арк. 9,93
Наклад 300 (1-й запуск 1-75) пр. Зам. № В2015-07

Вінницький національний технічний університет,
КІВЦ ВНТУ,
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
ВНТУ, ГНК, к. 114.
Тел. (0432) 59-85-32.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009 р.

Віддруковано ФОП Барановська Т.П.
21021, м. Вінниця, вул. Порики, 7.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 4377 від 31.07.2012 р.